

Martin Jacobsen, stjóri á Bacalao:

Alt steðgar upp um stutta tíð!

-Eftir mínari meining steðgar alt virkseimið upp í Føroyum um stutta tíð, tí tað eru eingir pengar at arbeiða við. Bankarnir hava skrúvað niður og eisini Fiskasølan við at fígga verandi virkseimi. Hasar hundradtals milliónirnar, sum komu til landið herfyri muna als einki. Politikararnir mugu syrgja fyri, at tøkur peningur kemur til landið sigur Martin Jacobsen, stjóri á Bacalao.

Hann heldur eisini, at bankarnir eru noyddir til at lækka rentuna. Um fiskiúdnaðin sigur hann, at pláss verður ikki fyri øllum virkjunum, tey, sum finna sær sína egnu rók, verða best fyri. Rókin hjá Bacalao er góðsking. Men hvussu er Martin Jacobsen nøgdur við árið!

-Vit eru langt frá nøgdur við árið í ár. Flakavirkið hevur gingið stak illa orsakað av lágum prísnum á blokki og øðrum frystum vörum og ikki minst tí, at fiskaprisirnir eru so høgir.

-Eg meti, at traditonell flakavirki, ið gera tað sama, sum gjørt varð í 80-unum og frammanundan, koma at fáa tað sera torført framyvir. Sjálvt um prisirnir hækka á heimsmarknaðinum, so fara fiskaprisirnir at hækka enn meira orsakað av tí stóra eftirspurninginum eftir fiski í Føroyum.

Marknaðurin hevur eitt undirskot uppá 50.000 tons av fiski úr Føroyum og trúgva vit uppá marknaðarkreftirnar, so verður prísurin á ráfiski høgur.

Martin Jacobsen sigur, at flakavirkini hava longu ár um ár seinastu árin minkað kostnaðarstøðið, og tað er avmarkað, hvussu langt niður tey kunnu koma. -Eg haldi ein kann siga, at vit orka ikki at fara longur niður.

Tá stjórin brúkar vend-ingina traditonell flakavirki, so meinar hann við tey, sum burturav hava dúvað uppá blokkframleiðslu og sum hava fjasast uppi í øllum, soleiðis sum nógv av virkjunum gera, iðrokað Bacalao viðongur Martin Jacobsen.

-Eg trúgvi, at tey virk-ini, sum leggja seg eftir bara at gera eina framleiðslu, kunnu pína út-reiðslustøðið maksimalt niður, men hóast tað so mugu vit minnst til, at rentubyrðan er so høg á fiskavirkjunum og í heila tíkið í vinnulívnum í Føroyum, at eg trúgvi tað kortini ikki verður nóg mikið.

Góðskingin stóran týðning

Uppá fyrispurning hvussu gongur hjá Bacalao sigur Martin Jacobsen, at hetta seinasta árið hevur góðskingin hjálpt sera væl til hjá øllum virkinum.

I dag er umsetningurin frá liðugvørufarmleiðsluni hægri enn á vanligum flakavörum. I ár verður framleiðslan av góðskaðu vörumum at nærkast teim-um 100 mill. kr.

-Vit sôu longu fyri nøkrum árum síðani, at skuldu vit koma víðari, so mátti tað vera á góðsking-arokinum, tí kappingin um fiskin fór at økja.

Útlendski fiskurin

Martin Jacobsen sigur, at teir i dag í mun til fyrr nú eisini keypa blokk og

frystan fisk úr útlandinum. Hetta verður gjørt fyri at fáa eina føling við, hvat konkurentarnir skulu gjalda fyri sína vøru og eisini fyri at tryggja seg, at tað verður ikki góldið ov nógv fyri føroyska fiskin.

I fjør og í ár hevur Bacalao keypt uml. eitt 30% av fiskinum til góðskingin úr útlandinum. Umframt at arbeiða frystan blokk og heilan fisk til liðugvørur so brúkar Bacalao eisini feskkan fisk til hesa framleiðsluna.

Ikki pláss fyri øllum virkjunum

Uppá fyrispurning um leiðin hjá stórum parti av føroyska fiskiúdnaðinum er at góðska fisk eins og Bacalao ger tað og at ar-beiða fesk fløk sum eitt nú

Tvøroyrar Flakavirki ger, sigur Martin Jacobsen, at tað kann ikki verða rætt, at allir gera tað sama.

-Vit skulu ikki seta upp sagir á hvørjum flakavirki. Fyri tað fyrsta er hetta sera kostnaðarmikið. Tað at ísa fisk kunnu i prinsippinum øll virk-ini gera og er marknaðurin óg góður, so eigur einki at vera til hindurs fyri at gera tað. Men vit mugu minnst til, at tað serliga eru kongafiskaflokin vit hava fingið nakað burtur úr á feskfiskaokinum. Høvuðsfiskaslagið hjá okkum er upsi, og tað hevur víst seg at vera eitt sindur torført at flyta út nógv av upsa feskkan. Tí ber tað heldur ikki til, at øll virk-ini fara at arbeiða feskkan fisk.

Tað er tí ein spurningur

um at finna sína rók, so-leiðis at ikki øll virk-ini gera tað sama.

-Men hvussu nógv góðskingarvirki av sama slag sum tað, ið Bacalao hevur, er pláss fyri?

-Eg skal ikki seta tal á, men i prinsippinum hevði tað verið nokk við einum. Vit vita tó, at i hvussu er eitt annað virki, Vest-manna Fiskavirki, sagar eisini vøruna upp, og helst fara teir at økja um sína framleiðslu.

Men so haldi eg, at ein skal steðga á, tí hetta er sera iløgukrevjandi.

-Men tá tú sigur, at tað møguliga er nokk við tveimum góðskingarvirki-um, og tað er avmarkað, hvussu nógv virki kunnu arbeiða við feskum flokum umframt at eingin framtið er i blokkframleiðslu, merkir tað so ikki, at tað verða minni enn fimm virki eftir i landinum?

heilt avgerandi fyri, um vit kunnu halda áfram.

-Eftir mínari meining steðgar øll vinna upp í Føroyum um heilt stutta tíð. Ikki bert fiskivinnan, men alt virkseimið steðgar upp, tí tað eru eingir pengar i landinum. Vit hava ikki pengar til at reka okkara dagliga arbeiði. Bankarnir hava skrúvað niður og Fiskasølan hevur skrúvað niður møguleik-arnar at fígga verandi virkseimi. Hetta merkir, at hevur tú eitt gott hugskot, so sleppur tú ikki i gongd, tí tað eru eingir pengar.

-So hasar nakrar hundrad milliónirnar, sum komu til landið herfyri, muna als einki. Politikararnir mugu syrgja fyri, og teir eru teir einastu, sum kunnu gera tað, at tað kemur meiri tøkur peningur til landið, sum ein kann arbeiða við. Tað er púra vónleyst at arbeiða víðari, tá alt verður strammað inn.

Rentan má niður

Hitt málið eg vil nevna er rentuspurningurin. Nú hava politikararnir møguleikan til at fáa rentuna niður, tí bankarnir hava boðið sær til at gera tað. Hetta er heilt avgerandi neyðugt. Nógvir av okkara kappingarneytum hava eitt rentustøði uppá 5-8%, meðan vit hava tað dupluta. Og tá hartil kemur, at vit hava eitt alt ov stórt kapitalapparrat, so er tað greitt, at tað hevur sera stóran týðning fáa vit rentustøðið niður.

Fáa vit ikki meiri kapital til landið og rentustøðið niður, so doyggja vit, hvussu góð projekt vit enn arbeiða við leggur Martin Jacobsen aftrat.

Tá stjórin á Bacalao tosar um kapital so hugsar hann ikki um iløgur men um pengar til at arbeiða við, til at fígga rakstur-in av verandi vinnu.

-Tað er heilt ómetaliga tungt at fáa nakað burtur úr i løtuni. Tí haldi eg, at politikararnir eiga at seta seg niður saman við vinnuni og helst bankunum eisini og finna fram til, hvussu stóru tørvurin á tøkum peningi er i land-inum.

Verið varnir

Uppá fyrispurning um hann hevur nøkur onnur góð ráð til okkara politikarar sigur Martin Jacobsen, at teir mugu geva fiskivinnuni ein møguleika at laga seg til tær broyttu umstøðurnar. Her hugsar eg serliga um stuðulin, soleiðis at ein ikki tekur hann ov drastiskt burtur.

-Tekur tú kilostudningin

Framhald á síðu 19